

Archiving in Belgium #2 – 07/12/2026 – Brussel

Oproep voor bijdragen

Van compliance naar werkbare archiefpraktijk

Archivering ondergaat een snelle transformatie. Vanuit juridisch oogpunt verschuift de focus van de regelgeving rond archieven duidelijk van de traditionele bewaring van documenten naar het beheer van (digitale) data. Hierdoor worden archieven steeds vaker geconfronteerd met het veranderende juridische landschap rondom data, met regels voor dataopslag, datagebruik en datatoegang. Dit landschap vindt grotendeels zijn oorsprong op EU-niveau. De Europese Commissie heeft data aangemerkt als een 'strategische troef' in zowel haar datastrategieën van 2020 ('[A European Strategy for Data](#)') als 2025 ('[Unlocking Data for AI](#)'). Dit heeft geleid tot een versnelde wetgeving die niet altijd coherent en consistent is en instrumenten omvat die de toegang tot data door de publieke sector (bijvoorbeeld archieven), het delen van data door de private sector en het delen tussen de publieke en private sector combineren, zoals de [Data Governance Act](#) en de [Data Act](#). Deze nieuwere wetten concurreren met het meer gevestigde EU-kader voor gegevensbescherming, waar ondanks recente pogingen tot verduidelijking (zoals de [EDPB-richtlijnen voor wetenschappelijk onderzoek](#)) nog veel vragen onbeantwoord blijven over de verwerking van persoonsgegevens in archieven. Tegelijkertijd hervormt de Europese Commissie zowel bestaande als nieuwe wetgeving inzake gegevensbescherming met als doel vereenvoudiging en het bestrijden van juridische complexiteit (zie het voorstel voor de [Digitale Omnibus](#)). Deze juridische kaders creëren juridische vereisten met onduidelijke grenzen en veel overlappingen.

Europese archieven moeten zich een weg banen door dit complexe juridische kader dat op EU-niveau is vastgesteld en in nationale wetgeving is vertaald. Dit vereist een delicate balans tussen het recht van het publiek op informatie, in het bijzonder informatie over de activiteiten van overheidsinstellingen maar ook over hun eigen familiegeschiedenis, en het recht van individuen op bescherming van persoonsgegevens en privacy. Dit laatste is des te belangrijker geworden in het tijdperk van AI, waarin het slechts seconden kan duren om informatie van verschillende bronnen op internet te koppelen voor een gedetailleerd profiel van een persoon. Hoe een dergelijke balans in de archiefpraktijk moet worden bereikt, is grotendeels onbekend terrein.

Deze oproep vraagt om bijdragen die deze lacune vanuit een juridisch, sociaalwetenschappelijk en archiefkundig perspectief kunnen dichten. Hoe moeten archieven de verschillende belangen in evenwicht brengen als het om gegevens gaat? Hoe kunnen ze de overlappende regelgeving voor gegevens op EU-niveau toepassen? Hoe moeten ze zich positioneren als het gaat om toegang tot informatie die in archieven is opgeslagen door commerciële partijen? Dit zijn slechts enkele vragen die in bijdragen worden besproken om het debat te stimuleren over wat er met archiefinformatie moet gebeuren in de digitale toekomst.

Onderzoek én praktijk

We zijn expliciet op zoek naar bijdragen die de brug slaan tussen theorie en praktijk.

Mogelijke bijdragen zijn onder meer:

Theoretische benaderingen

- Analyses van Europese en nationale regelgeving die relevant is voor archieven.
- Onderzoek naar datagovernance, toegangsrechten, privacy en archiefbeheer.
- Theoretische of conceptuele reflecties over de rol van archieven in de datasamenleving.
- Vergelijkende studies en beleidsanalyses.

Praktijkcases

- Concrete praktijkvoorbeelden uit archiefinstellingen, overheden, erfgoedorganisaties en andere organisaties.
- Ervaringen met de implementatie van de GDPR, de Data Governance Act, de Data Act of aanverwante regelgeving.
- Toegangs- en openbaarheidsbeleid in de praktijk.
- Methoden om privacy en openbaarheid met elkaar te verzoenen.
- Uitdagingen en lessen geleerd bij de omgang met digitale archieven en data-intensieve omgevingen.
- Innovatieve tools, workflows en governance-modellen.

Bijzonder welkom zijn bijdragen die tonen hoe juridische principes kunnen worden vertaald naar werkbare oplossingen voor archivariissen en informatiebeheerders.

Indienen van voorstellen

Dien via [dit formulier](#) een voorstel in met vermelding van:

- Titel van de bijdrage;
- Naam, organisatie en contactgegevens van de spreker(s);
- Type bijdrage (Theorie of Praktijk);
- Korte samenvatting (max. 300 woorden);
- Verwachte lessen of inzichten voor het publiek.

De deadline om voorstellen in te dienen is **15 augustus 2026**.